

Bài giảng 22

Khủng hoảng khu vực Euro

Đỗ Thiên Anh Tuấn
Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright

Ai gây ra khủng hoảng nợ châu Âu?

“Bất kể thị trường đóng vai trò gì trong việc tạo xúc tác cho cuộc khủng hoảng nợ quốc gia, một thực tế không thể tranh cãi là chính sự chi tiêu vô độ của nhà nước đã dẫn đến mức thâm hụt và nợ ở quy mô không bền vững và chúng đang đe dọa phúc lợi kinh tế của chúng ta.”

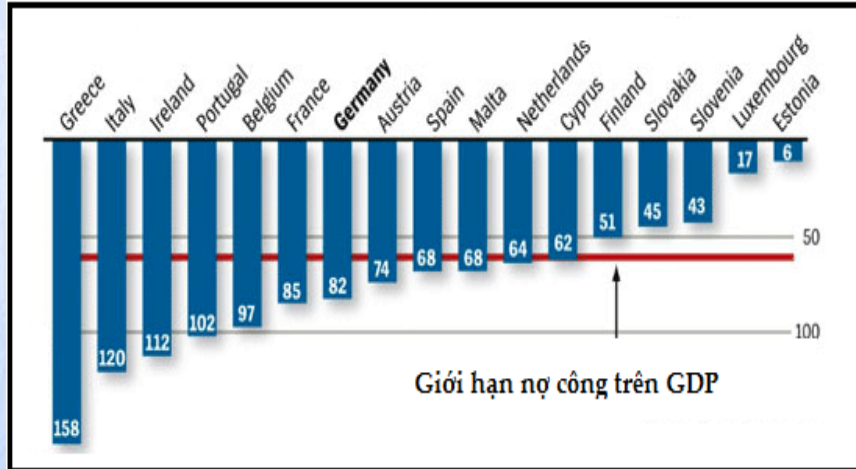
Wolfgang Schäuble, Bộ trưởng tài chính Đức

“Chúng ta không thể là con tốt thí hoặc là lời bào chữa dễ dàng mà người châu Âu và các tổ chức quốc tế sử dụng để che dấu năng lực quản lý khủng hoảng kém cỏi của họ và để đưa ra câu trả lời đầy đủ và hoàn hảo cho các vụ tấn công vào đồng euro, đồng tiền mạnh nhất thế giới.”

Evangelos Venizelos, Bộ trưởng tài chính Hy Lạp

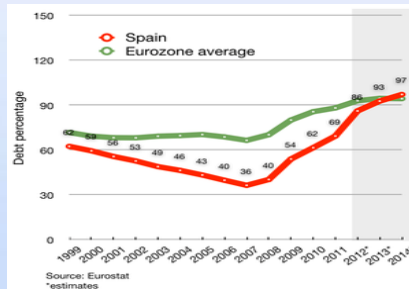
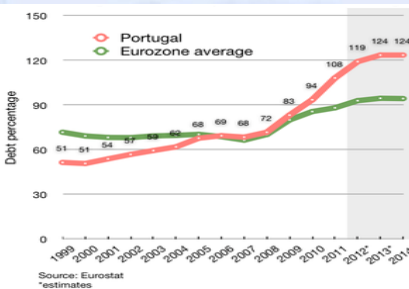
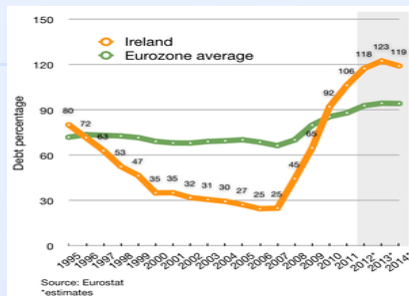
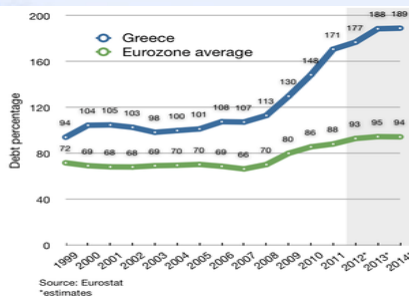

Tỉ lệ nợ công trên GDP của các nước EZ

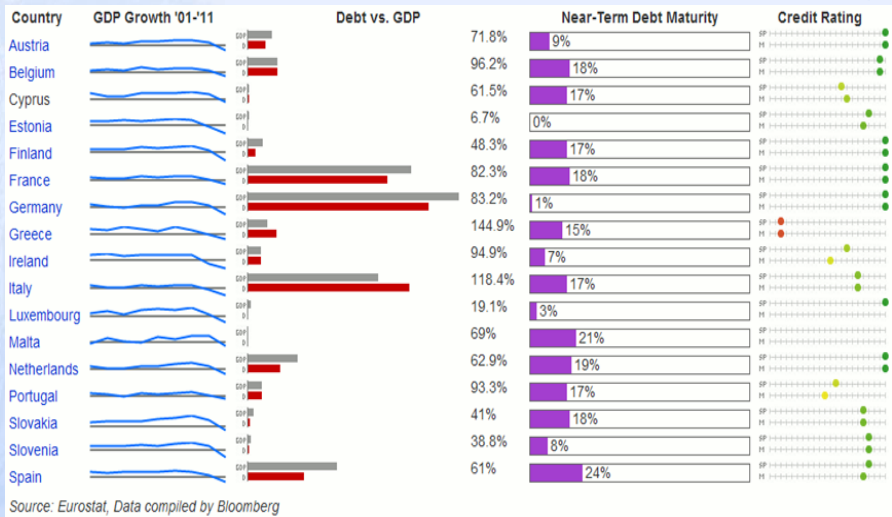

Nguồn: European Commission

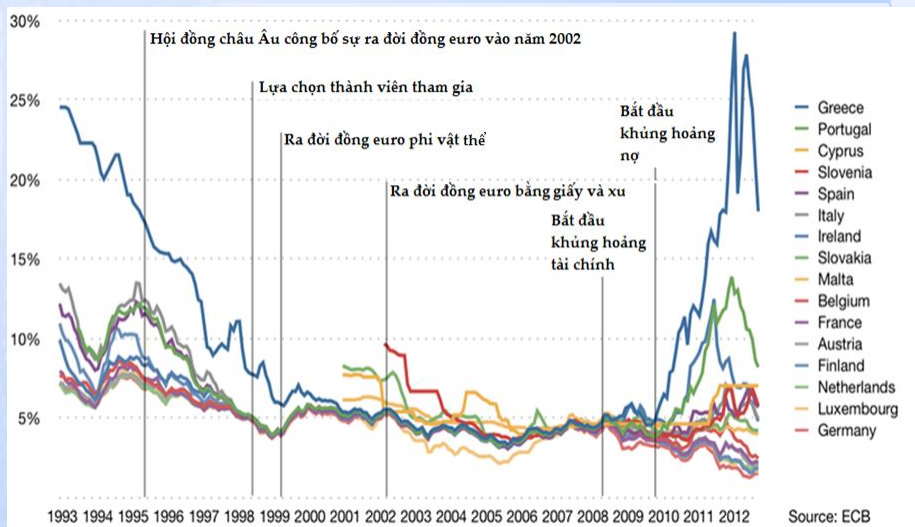
Nợ của các nước vùng phụ cận so với bình quân EZ

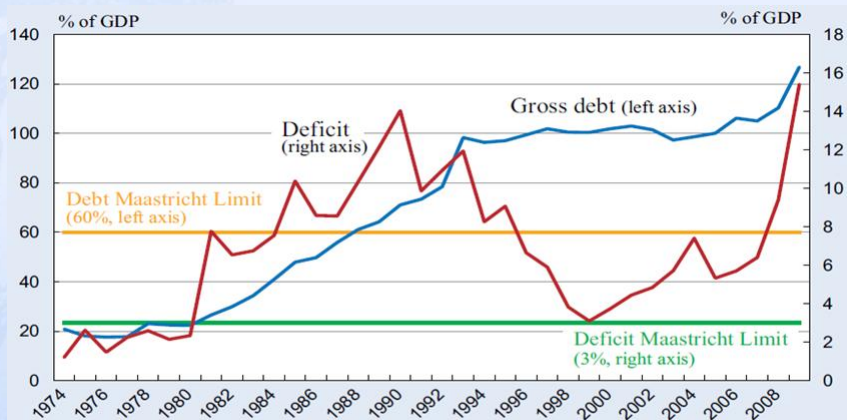
Rủi ro nợ công của các nước EZ

Sự phân kỳ lãi suất dài hạn của các nước EZ

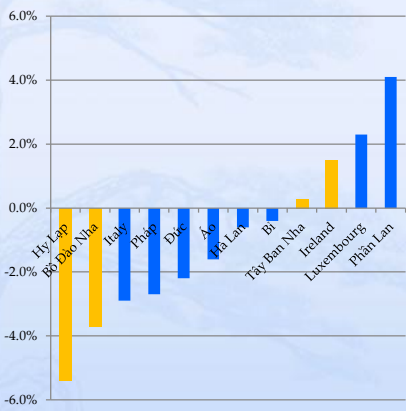
Vấn đề của Hy Lạp

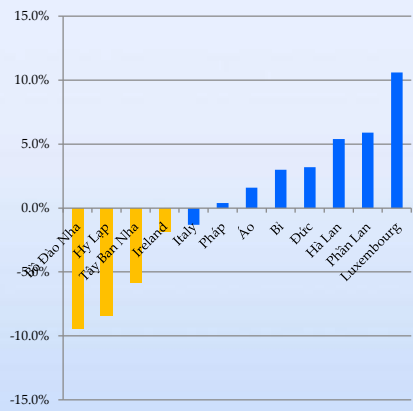
Source: Ameco: General Government (S13), Expenditure (ESA95), ec.europa.eu/economy_finance/ameco/user/serie/SelectSerie.cfm, data extracted on 11 January 2011; own calculations.

Thâm hụt nào tiên liệu khủng hoảng?

Cán cân ngân sách (% GDP)
(2000-07 ave)

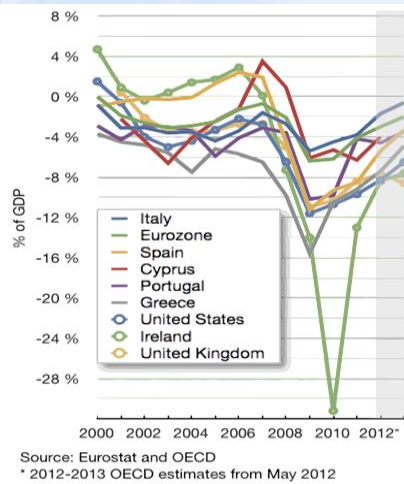
Cán cân vãng lai (% GDP)
(2000-07 ave)

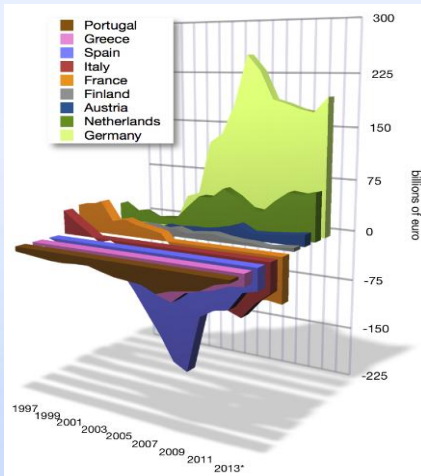
Nguồn: OECD

Thâm hụt nào tiên liệu khủng hoảng?

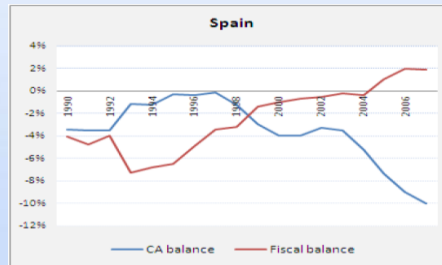
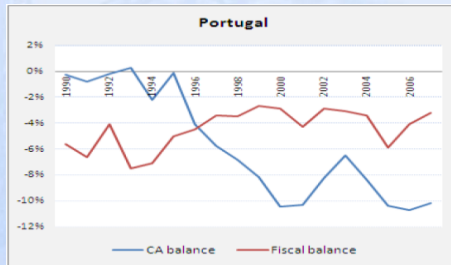
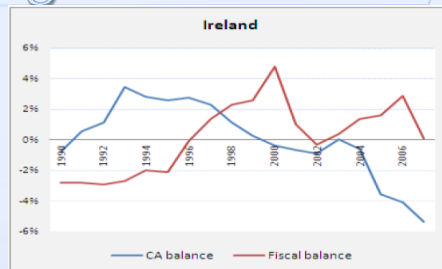
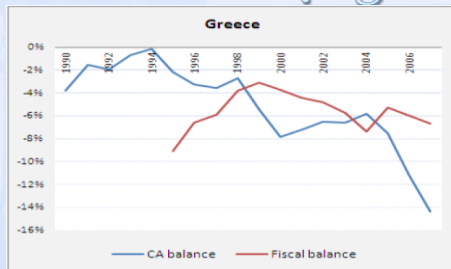
Thâm hụt ngân sách (%GDP)

Thâm hụt vãng lai (%GDP)

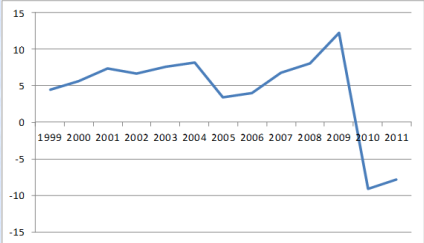

Thâm hụt nào tăng sau khi áp dụng đồng euro?

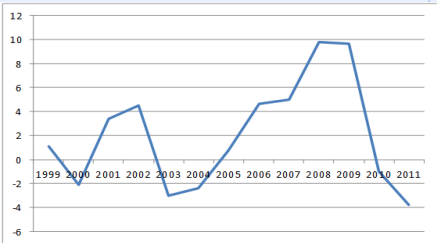

Dòng vốn vào ròng của khu vực tư nhân (% GDP)

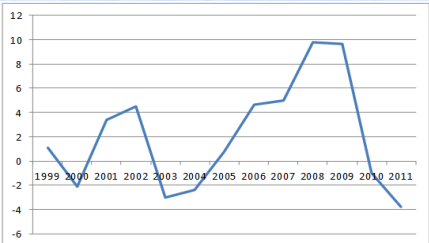
Hy Lạp

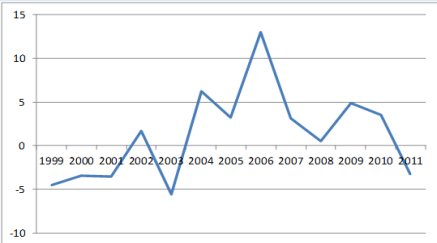
Ireland

Bồ Đào Nha

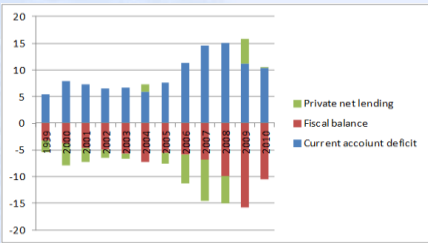

Tây Ban Nha

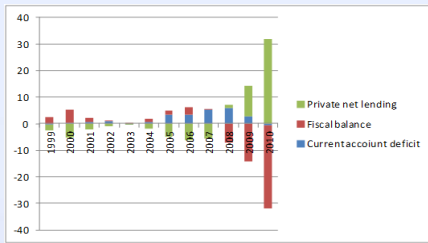

Cho vay ròng của các khu vực

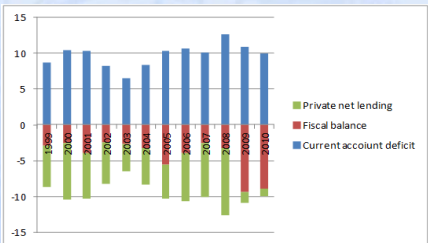
Hy Lạp

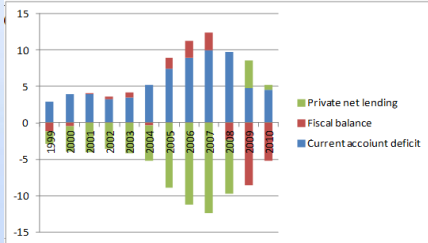
Ireland

Bồ Đào Nha

Tây Ban Nha

Đầu tư hay tiêu xài?

	Đức	Hy Lạp	Ireland	Bồ Đào Nha	Tây Ban Nha
Tiêu dùng (% chi tiêu nội địa)					
1992-1999	65.20%	73.20%	67.00%	66.40%	66.10%
2000-2007	67.40%	69.70%	61.30%	65.50%	62.40%
Sai biệt	2.20%	-3.50%	-5.70%	-0.90%	-3.70%
Đầu tư (% chi tiêu nội địa)					
1992-1999	18.40%	14.90%	18.00%	19.60%	18.70%
2000-2007	16.20%	16.80%	23.90%	19.00%	23.00%
Sai biệt	-2.20%	1.90%	5.90%	-0.60%	4.30%

Nguồn: OECD

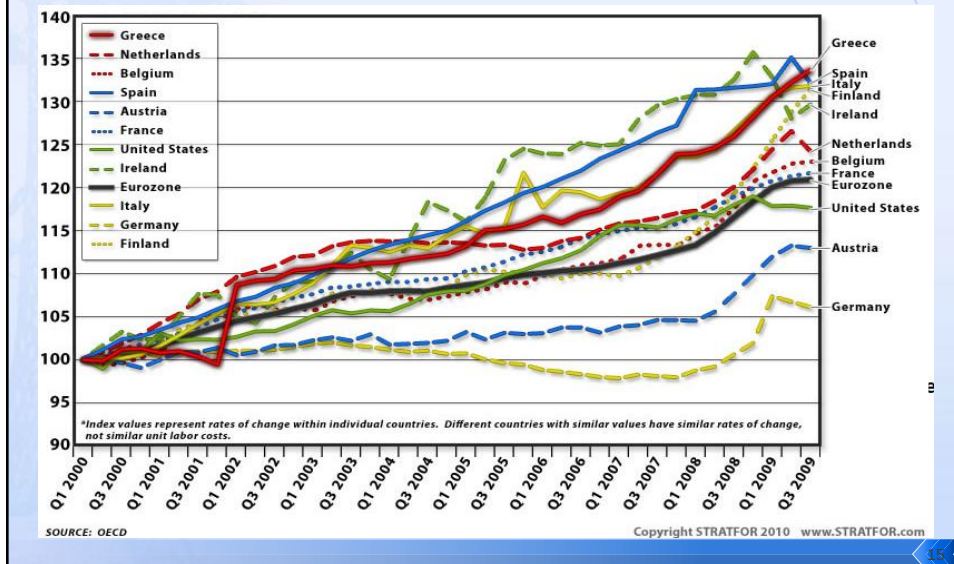
13

Năng lực cạnh tranh của các nước vùng phụ cận EZ

	Cán cân vãng lai (BQ 1999-2008)	Tăng mức giá tổng quát (1999-2008)
Bồ Đào Nha	-9.6%	30.3%
Hy Lạp	-8.5%	35.6%
Tây Ban Nha	-5.9%	34.3%
Ireland	-2.0%	35.6%
Italy	-1.3%	25.0%
Pháp	0.4%	20.2%
Áo	1.6%	20.0%
Bi	2.7%	23.3%
Đức	3.1%	17.5%
Hà Lan	5.1%	24.1%
Phần Lan	5.6%	17.8%

14

Năng lực cạnh tranh EZ: Chi phí lao động đơn vị so với Đức (Index 2000 = 100)

Một số thảo luận chính sách

- Gói cứu trợ và câu chuyện đạo đức?
- Kiểm soát vốn?
- Các vấn đề có tính cơ cấu?
- Nên thắt lưng buộc bụng?
- Chia sẻ trách nhiệm?
- Sau khủng hoảng:
 - * Thay đổi thể chế?
 - * Cơ cấu lại tư cách thành viên?